

WSPÓLNOTA

PISMO PARAFII CHRYSTUSA KRÓLA

nr 1 (310)

Bydgoszcz - Błonie

luty 2024

Historia Drogi Krzyżowej

Droga Krzyżowa powstała jako pragnienie ludzi, by przejść tę samą drogę co Jezus. W pierwszych wiekach wielką wagę przywiązywano do tajemnic zbawienia i dlatego krzyż stał się znakiem pojednania człowieka z Bogiem. Przełom następuje w IV wieku, kiedy zostaje odnaleziony przez św. Helenę krzyż Chrystusa. W tym czasie wiele osób rozpoczyna pielgrzymkę do Ziemi Świętej. Pierwsze wzmianki o drodze krzyżowej znajdujemy w roku 1187. Do końca XVI wieku panuje swoboda co do kolejności wydarzeń z Drogi Krzyżowej Zbawiciela.

Nieprzerwaną tradycję mają stacje ukrzyżowania, świętego Grobu i placu Piłata. Stację spotkania z Matką datuje się na wiek VII. Stacje zdjęcie z Krzyża i namaszczenie ciała Jezusa posiadają świadectwa historyczne z XI wieku. Najwięcej spekulacji i legend powstało wokół stacji spotkania Jezusa z Weroniką. Pojawia się ona dopiero od XIV wieku, podobnie jak stacja spotkania Jezusa z niewiastami. Stacja upadków Jezusa pojawia się dopiero w XVI wieku.

Celebrując Drogę Krzyżową, zapowiadając poszczególne wydarzenia z drogi Jezusa, mówimy: Stacja I, II... Co zatem oznacza to słowo? Słowo to oznacza służbę. Życie chrześcijanina pojmowano jako służbę Chrystusowi, dlatego też przez stacje rozumiano dni świąteczne,

w które człowiek szczególnie służył Bogu. Słowa tego używano także dla określenia miejsc świętych w Jerozolimie. Największą rolę w rozwoju dzisiejszej Drogi Krzyżowej odegrały „pielgrzymki duchowe”. Pielgrzymować do Ziemi Świętej mogli nieliczni, dlatego tworzono opisy pielgrzymki do Ziemi Świętej. Ponadto szerzono pogląd, że „pielgrzymka duchowa” ma te same korzyści, co rzeczywiste nawiedzenie miejsc świętych Jerozolimy. Przy każdej stacji było rozważanie i modlitwa. Dzisiejsza Droga Krzyżowa, która zawiera czternaście stacji, powstała przez kompilację dwóch cykli drogi krzyżowej, krótszej, która zawierała 7 stacji i dłuższej, która zawierała 15 stacji. Z czternastu stacji dziewięć ma swoje źródło w ewangelijnych opisach Męki Pańskiej, pozostałe stacje oparte są na przekazach pozabiblijnych.

Papieże nabożeństwu Drogi Krzyżowej przypisywali określone odpusty.

1. papież Innocenty XII (1691-1700) wydał breve, na mocy którego franciszkanie mogli uzyskać 100 dni odpustu za odprawienie Drogi Krzyżowej;
2. papież Benedykt XIII (1724-1730) rozszerzył przywileje na wszystkich wiernych, którzy będą odprawiać to nabożeństwo;
3. papież Klemens XII (1730-1740) pozwolił erygować Drogi Krzyżowe zarówno w kościołach parafialnych i innych miejscach;
4. na mocy dekretu papieża Piusa IX (1846-1878) odpust zupełny mógł uzyskać każdy, kto odprawił Drogę Krzyżową.

Jak dobrze przeżyć Drogę Krzyżową?

1. Potraktuj Drogę Krzyżową jako wymowny znak miłości Boga do człowieka.
2. Idź Drogą Krzyżową za swoim Mistrzem i staraj się zrozumieć jej sens.
3. Nie przeżywaj Drogi Krzyżowej jako przedstawienia, ale zobacz w niej drogę do Paschy.
4. Uczestnicz w Drodze Krzyżowej aktywnie, a nie jako bierny słuchacz.

Przygotował *ks. Sławomir*

Historia nabożeństwa Gorzkich Żali

Gorzkie Żale – to popularne nabożeństwo i zbiór pieśni o męce Pańskiej śpiewanych podczas Wielkiego Postu w ramach nabożeństwa pasyjnego. Historia powstania Gorzkich Żalów to koniec XVII i pierwsza połowa XVIII w. Wtedy to mieszczenie i magnateria, organizowali się w grupach modlitewnych tzw. bractwach nabożnych, takich jak Bractwo św. Rocha przy kościele Księży Misjonarzy Świętego Krzyża w Warszawie. Zadaniem bractw była głównie działalność charytatywna, wspólne modlitwy czy nabożeństwa i procesje. Bractwa brały sobie za honor uczestnictwo właśnie w takich wydarzeniach liturgicznych.

Stąd doszło pewnego razu do sporu między nimi. A poszło o pierwszeństwo w organizowaniu procesji pasyjnych... Jak mówi historia, przełożony Księży Misjonarzy – ks. Michał Tarło zakazał członkom Bractwa św. Rocha udziału w procesjach pasyjnych. I to ponoć to było zaczął pięknego nabożeństwa Gorzkich Żali – czyli rozpamiętywaniem Męki i Boleści cierpiącego Zbawiciela. Członkom Bractwa św. Rocha z kościoła Św. Krzyża w Warszawie i ich opiekunowi, ks. Wawrzyńcowi Stanisławowi Bennikowi CM przypisuje się bowiem napisanie tekstu specjalnego nabożeństwa. Nie wiemy czy ks. Bennik CM ze Zgromadzenia Księży Misjonarzy świętego Wincentego a' Paulo, jest jedynym autorem tego dzieła, ale na pewno je wydał drukiem w lutym 1707 pod tytułem „*Snopek Myrry z Ogroda Gethsemańskiego albo żalostne Gorzkie Męki Syna Bożego (...) rozpamiętywanie*”.

Nazwa się wzięła od MIRRIS, czyli daru, jaki trzej królowie złożyli Bożemu Dzieciątku. Dar mirry był zapowiedzią męki i śmierci zbawczej Chrystusa. Pierwsze nabożeństwo zostało uroczysto odprawione w pierwszą niedzielę Wielkiego Postu – 13 marca 1707 roku w kościele pw. Świętego Krzyża w Warszawie.

To nabożeństwo bardzo szybko zyskało popularność w całej Polsce i otrzymało akceptację Stolicy Apostolskiej. Rozpowszechnili je oczywiście Księży Misjonarze Św. Wincentego a Paulo, którzy wówczas prowadzili w Polsce ponad 20 z około 30 seminariów duchownych w Polsce. Klerycy pokochali to nabożeństwo i po święceniach wprowadzali je na swoich parafiach. Nic więc dziwnego, że Gorzkie Żale było znane i śpiewane w większości parafii w Polsce. Migrujący za chlebem Polacy, zabrali ze sobą to, co mieli najcenniejszego, swoją wiarę, a z nią modlitwy i nabożeństwa. I w ten sposób do dzisiaj Gorzkie Żale są śpiewane po całym świecie.

Jak podają różne źródła *Gorzkie żale* nawiązują treścią do tradycji pieśni pasyjnych, lamentacji, płaczów... Ich schemat oparty jest na schemacie Jutrznii z modlitwy brewiarzowej. Treść nabożeństwa opiera się na ewangelicznym opisie męki, jednak bardzo widoczny jest wpływ tekstów ze Starego Testamentu, takich jak Psalm 22 oraz Pieśń o Cierpiącym Słudze Jahwe z Księgi Proroka Izajasza. To na nich zwłaszcza opierają się bardzo plastyczne opisy przeżyć torturowanego Jezusa podczas biczowania, upokorzeń, jakich doznawał od otaczających Go żołnierzy i tłumu, aż do ukrzyżowania. Od początku nabożeństwo *Gorzkich Żali* miało również bardzo uroczystą oprawę liturgiczną. Zawsze jest odprawiane podczas wystawienia Najświętszego Sakramentu, a jego częścią jest specjalne kazanie pasyjne. Nazwa Gorzkie Żale pochodzi od pierwszych wyrazów pieśni: „Gorzkie żale przybywajcie, serca nasze przenikajcie”.

Gorzkie Żale to nabożeństwo unikatowe - jedyne takie w swoim rodzaju. O niezwykłości tych misterii Męki Pańskiej świadczy fakt, iż są one odprawiane tylko w Polsce i w tych świątyniach, gdzie docierają polscy księża. Historia „Gorzkich Żali” zaczyna się w XVII wieku, kiedy to następował w Rzeczypospolitej istny rozkwit muzyki o charakterze sakralnym. Barokowe tendencje do misterii pasyjnych miały źródło w tradycji polskiej i także w wydzwiku tendencji do rozważania tematu śmierci, przemijania i życia po życiu. Pierwsze nabożeństwo Gorzkich Żali odbyło się w kościele św. Krzyża w Warszawie, gdzie rozpowszechniło się na całą Polskę.

Nabożeństwo to, odprawiane w okresie Wielkiego Postu zazwyczaj w niedzielę, ma charakter adoracji Najświętszego Sakramentu, kazania oraz śpiewania pieśni, traktujących o męce Pana Jezusa, przedstawionej w formie tradycyjnych elementów: stałej pobudki, która wprowadza lud w rozważanie męki pańskiej, hymn, lament duszy nad cierpiącym Chrystusem i rozmowę duszy z Matką Bożą, tak ważną postacią dla barokowych chrześcijan, zamieszkujących tereny Rzeczypospolitej. Całość podzielona jest na trzy wersje cykliczne, które oddają kolejno obraz Męki Pańskiej w poszczególnych etapach jej przebiegu. Zadaniem „Gorzkich Żali” jest nie tylko wprowadzenie w wydarzenia sprzed 2000 lat, ale także skłonienie uczestników do refleksji nad przemijaniem, sensem cierpienia w życiu, sprawach ostatecznych (eschatologicznych) oraz utożsamianie się z cierpiącym za swój lud Chrystusem. Ważna jest w rozważaniach obecność Matki Boskiej, jako pośredniczki cierpiącej wraz ze swym Synem, utożsamiającej się także z ludzkimi duszami, które pragną pojednania z Bogiem, ale są bezradne wobec swoich grzechów i potrzebują nawrócenia. Nabożeństwo to stanowi duchową łączność z Jezusem, co jest wyrazem miłości i wdzięczności za tak wielki dar, jakim była Jego śmierć i Zmartwychwstanie.

Panie, co chcesz, abym czynił? Ikona krzyża z San Damiano zwana Krzyżem Franciszkańskim i jej przesłanie.

Wielki Post i święta Zmartwychwstania Pańskiego to czas, kiedy wielu z nas uważniej przygląda się krzyżom, jeden z nich wyróżnia się swoim wyglądem. To Krzyż z San Damiano, ma on szczególne znaczenie w duchowości franciszkańskiej. Przed nim, Święty Franciszek z Asyżu modlił się w momencie ogromnego zagubienia życiowego, kiedy szukał swojej drogi, gdy wszystko to, co dotychczas robił straciło dla niego sens. I wtedy, podczas adoracji krzyża, usłyszał słowa swego powołania: „Franciszku idź i odbuduj mój dom, który jak widzisz popada w ruinę”. Krzyż ten przedstawia Tajemnice Paschalne: historię śmierci, zmartwychwstania i wniebowstąpienia Chrystusa.

Poznanie tej ikony może stać się przestrzenią do modlitwy i medytacji.

Namalowany został przez anonimowego artystę około roku 1100, w stylu krzyża – ikony, który pełnił funkcję edukowania i umacniania wiary niepiśmiennych. Kiedy Ubogie Siostry Świętej Klary przenieśli się do San Giorgio w 1257 r., zabrały krzyż ze sobą. W 1957 r. po raz pierwszy został pokazany publicznie w bazylice św. Klary w Asyżu, gdzie jest wystawiony do dnia dzisiejszego. Replika krzyża znajduje się w kaplicy św. Damiana w klasztorze w Asyżu. Choć ten wizerunek jest popularny, nie wszyscy wiedzą, co właściwie – poza Jezusem – on przedstawia.

JEZUS

Najważniejszą postacią tej ikony jest Jezus Chrystus. Jest on Ukrzyżowany, przybity gwoździemi, widzimy rany na Jego ciele, ale nie wisi On na krzyżu. On żyje, ma otwarte oczy. Stoi na podnóżku, jego postać jest wyprostowana, triumfująca – to zwycięski Zbawiciel. Kolor czerwony symbolizuje Jego miłość, a czarny – szatana i śmierć, pokonane przez Chrystusa. Na głowie Jezusa zamiast korony cierniowej jest korona chwały, złoty nimb – aureola. Nad głową Jezusa znajduje się inskrypcja w języku łacińskim: Jezus z Nazaretu Król Żydowski (IHS Jesus Nazarenus Rex Judaeorum). Widzimy też, że Jezus ma odsłonięte ucho – co zachęca do postawy modlitwy i rozmowy z Nim. Na ikonie z San Damiano da się także zauważyć u Jezusa pogrubioną i nieproporcjonalnie dużą szyję. W ikonografii był to często symbol obecności Ducha Świętego, jego tchnienia. Krew tryskająca z dłoni Jezusa to znak, że jest ona dla nas źródłem, tryskającym źródłem dającym życie. Sobór watykański II powie, że ta krew stała się „źródłem i początkiem kościoła”. Piękna, długa, biała opaska na biodrach Jezusa jest ozdobiona złotymi pasami zwanymi calvi – to nawiązanie do złotych pasów cesarskich. To perizonium (uproszczona forma tuniki zwanej colobium noszonej przez mnichów na Wschodzie oraz senatorów i konsulów), które symbolizuje władzę królewską i godność arcykapłańską – Jezus bowiem sam siebie złożył w ofierze (*Por. Hbr 9, 11–14*) i pośredniczy między Bogiem Ojcem a ludźmi. Jest więc nowym królem i nowym arcykapłanem, wypełniającym swoją świętą czynność. Chrystus jest przedstawiony na tym krzyżu jako najważniejsza osoba, podkreśla to także jasność barw, jakimi został namalowany – w kontraście do pozostałych elementów. Jest to także największa postać – naturalnych rozmiarów (*oryginalny krzyż w San Damiano ma 2 metry wysokości*). Ma on zwracać naszą uwagę w pierwszej kolejności, wszystko inne jest mniej ważne od Niego.

ŚWIADKOWIE GOLGOTY

Tuż obok Jezusa, widzimy świadków ukrzyżowania – Maryję i św. Jana Apostoła przy prawym boku i przy lewym: Marię Magdalenę i Marię, matkę Jakuba oraz Centuriona, rzymskiego żołnierza, dowodzącego oddziałem egzekucyjnym. Stoją oni bezpośrednio pod kapiącą krwią Jezusa, co przypomina o zapowiedzi, że przed tronem Baranka zjawią się ci, którzy opłukali swoje szaty w Jego krwi (*Ap 7, 14*).

Pierwszej czterech świadkowie mają, jako święci, złote aureole wokół głowy. Można zauważyć też, że ich twarze są do siebie podobne – podobni są także do Jezusa. Ten symbol jest bardzo wyrazisty. Maryja i Maria Magdalena dotykają swoich policzków – to dodatkowy element wskazujący na przeżywaną przez nie smutek. Maryja i Jan twarzami zwróceni są do siebie – na znak tego, że Jezus powierzył Janowi swoją Matkę i Jana – Maryi, jako syna. Jednocześnie wraz z Marią Magdaleną wskazują dłonią na Jezusa, najważniejszego w tej scenie ukrzyżowania.

Biały welon na głowie Maryi to znak czystości i zaślubin – jest ona Oblubienicą Pana. Czerwony strój Marii Magdaleny symbolizuje miłość.

ŻOŁNIERZE

Przy bokach Jezusa widać jeszcze dwie, znacznie mniejsze postaci. To Longinus i Stephaton, rzymscy żołnierze. Przy prawej nodze Jezusa stoi Longinus, który przebił włócznią Jego bok (*zob. J 19, 33*). Krew tryskająca z rany Jezusa spływa na zakrytą stronę twarzy Longinusa. Stephatona identyfikuje się z żołnierzem, który podał Jezusowi gąbkę nasączoną octem.

c.d. ze str. 3

WNIEBOWSTĄPIENIE

Scena wniebowstąpienia widoczna jest nad głową Jezusa. W czerwonym kręgu, symbolizującym tutaj niebo, widzimy ponownie Jezusa – tym razem wstępującego do nieba. W lewej ręce niczym berło trzyma On krzyż – znak zwycięstwa. Otoczony jest przez chór aniołów. Okrąg, który widzimy dokoła Jezusa to symbol pełni i doskonałości ofiary Jezusa. Czerwony płaszcz, jaki ma On na swoich ramionach, wskazuje na Jego władzę kapłańską. Oczy Jezusa zwrócone są ku górze, w stronę Ojca, którego dłoń widać na samej górze, w półokręgu. Wyprostowane palce tej dłoni to znak oznaczający wskrzeszenie Jezusa lub błogosławieństwo Boga Ojca na wszystko, co czyni Jezus.

ANIOŁOWIE

W dwóch miejscach ikony pojawiają się zastępy aniołów. Jedna grupa towarzyszy scenie Wniebowstąpienia. Kilku z aniołów wyciąga na niej ręce w stronę Jezusa, niejako w powitalnym geście. Aniołów widzimy w scenie wniebowstąpienia i przy obu ramionach Jezusa. Sześciu aniołów widać także przy ramionach Jezusa. Zdają się oni rozmawiać między sobą o tym, co się wydarzyło. Patrzą na siebie, wyrażają podziw dla tajemnicy zbawienia dokonanego przez krew odkupieńczą.

KOGUT

Nikogo nie dziwi skojarzenie koguta ze zdradą Piotra. Opis tego wydarzenia przypomina nam Ewangelia wg św. Jana. Umieszczenie koguta na ikonie jest ostrzeżeniem, byśmy nie byli zadufani z racji na pewność swojej wiary, to przestroga przed pychą.

U STÓP KRZYŻA

Na samym dole krzyża mało wyraźne wizerunki 6 osób. Dostrzegalne są jedynie dwie – prawdopodobnie wierni dotykali tej części krzyża i portrety pozostałych osób wytarły się. Kogo przedstawiają dwa najwyraźniejsze? Tradycja podaje, że być może to św. Paweł i św. Piotr – co korespondowałoby z przedstawieniem na ikonie także koguta. Inna interpretacja wskazuje, że są to święci patronowie Umbrii: św. Jan i św. Michał, a przypuszczalnie mogły się tam znajdować także wizerunki św. Rufina, św. Jana Chrzciciela, św. Piotra i św. Pawła.

Warto tutaj zwrócić uwagę, że obramowanie ze złotych muszli w tym miejscu krzyża nie jest domknięte. Według niektórych osób można to interpretować jako ponadczasowość Męki i Śmierci Chrystusa, która wkracza w rzeczywistość ludzi wszystkich czasów i pokoleń.

WINOROŚL I MUSZLE

Krzyż ozdobiony jest gałązkami winorośli, w nawiązaniu do słów Jezusa, który powiedział „Ja jestem krzewem winnym, wy – latoroślami. Kto trwa we Mnie, a Ja w nim, ten przynosi owoc obfity, ponieważ beze Mnie nic nie możecie uczynić” (J 15, 5). Znak ten wskazuje na nasze włączenie w życiodajną śmierć Chrystusa. Wraz z Nim jesteśmy w niej zanurzeni i wraz z Nim zmartwychwstaniemy.

Muszle, które widać w obramowaniu krzyża, są symbolem drogi, jaką każdy z nas musi przejść do nieba. Tą Drogą jest sam Jezus. Przez Jego krzyż, śmierć i zmartwychwstanie mamy udział w Królestwie Niebieskim.

KOLORY

Nie bez znaczenia są kolory, jakich używa się w sztuce malowania ikon. Kolor złoty to kolor zmartwychwstania, zwycięstwa, Bożej chwały. Kolor czerwony symbolizuje miłość. Kolor czarny oznacza grzech, śmierć, otchłań. Tę czerń widać pod ramionami Jezusa – to znak pustego grobu. Można ją zauważyć także pod Jego stopami, jako znak podeptania szatana. Kolory te widać w różnych miejscach krzyża, jednak ostatecznie złoto i czerwień przeważają nad czernią, co jest bezpośrednim wyrażeniem ostatecznego zwycięstwa Jezusa nad złem.

Na całym świecie nie ma drugiej takiej ikony. Nie ma miejsca franciszkańskiego, które obyło się bez tego wizerunku na desce. Zainteresowanie krzyżem z San Damiano nie opiera się jednak na jego wyjątkowej wartości artystycznej. Ten krzyż przeżył pewnego dnia razem z Biedaczną z Asyżu cud miłości!

Modlitwa, którą wg tradycji św. Franciszek odmówił przed Krzyżem San Damiano:

*Najwyższy, chwalebny Boże,
rozjaśnij ciemności mego serca
i daj mi, Panie, prawdziwą wiarę,
niezachwianą nadzieję i doskonałą miłość,
zrozumienie i poznanie,
abym wypełniał Twoje święte
i prawdziwe posłannictwo.*

Na ikonie krzyża z San Damiano, Chrystus czeka na współczesnych ludzi podobnie, jak kiedyś czekał na poszukującego Franciszka ... „Panie, co chcesz, abym czynił”?

Halina Owczarz

DUCH ŚWIĘTY KLUCZEM DO PISMA ŚWIĘTEGO

Op. cit. R. Cantalamessa

Powiedzenie lektura duchowa Biblii nie oznacza tego samego, co lektura budująca, mistyczna, subiektywna lub co gorsza fantastyczna, jako przeciwieństwo do lektury naukowej, która byłaby obiektywna. Wręcz przeciwnie jest to lektura jak najbardziej obiektywna, oparta bowiem na Duchu Bożym, nie zaś na duchu ludzkim. Lektura subiektywna Pisma Świętego (oparta na wolnej interpretacji) rozpowszechniła się właśnie wtedy, gdy zarzucono lekturę duchową i tam, gdzie ta właśnie lektura została najbardziej otwarcie zarzucona.

Lektura duchowa jest więc czymś ściśle określonym i obiektywnym. Jest lekturą kierowaną przez Ducha Świętego lub w Jego świetle, który natchnął Pismo święte. Opiera się ona na wydarzeniu historycznym, na zbawczym dziele Chrystusa, który przez swą śmierć i zmartwychwstanie wypełnił dzieło zbawienia, wypełnił wszystkie figury i prorocтва, odsłonił wszelkie ukryte tajemnice i dał właściwy klucz do odczytania całej Biblii. Kto chciałby po nim czytać Pismo święte, pomijając to zbawcze dzieło, podobny byłby do kogoś, kto chciałby czytać partyturę w kluczu „fa”, po tym jak kompozytor wprowadził do utworu klucz „sol”. Każda nuta w takim przypadku brzmiałaby fałszywie. Nowy Testament nazywa Ducha nowym kluczem, literę zaś określa mianem starego klucza, mówiąc że „litera zabija, Duch zaś ożywia” (2 Kor 3/6). Czytanie Pisma świętego bez Ducha Świętego można przyrównać do próby czytania książki po ciemku!

Przeciwstawianie sobie litery i Ducha nie oznacza przeciwstawienia Starego i Nowego Testamentu, tak jakby Stary Testament reprezentował wyłącznie literę, natomiast Nowy tylko Ducha. Oznacza raczej przeciwstawienie dwóch różnych sposobów czytania tak Starego, jak i Nowego Testamentu: sposób, który pomija Chrystusa i sposób, który ocenia wszystko w Chrystusowym świetle. Kościół może właściwie ocenić oba Testamenty, ponieważ oba mówią mu o Chrystusie. Kiedy słowo Boże jest czytane, dokonuje się wówczas pewien rodzaj przemiany Pisma świętego, analogicznie do przemienienia Chrystusa na Taborze. Duch Święty ukryty w nim rozjaśnia je od wewnątrz i pozwala rozpoznać tego, którego ono „ukrywało”.

Lektura duchowa dodaje nawet Staremu Testamentowi nowej siły i nieznaną wcześniej wspaniałość i wymowy, która rodzi się dopiero w chwili, kiedy odkryje się, że ono mówi o czymś innym, że oprócz znaczenia konkretnego, dosłownego ma także znaczenie symboliczne, które przerasta nawet samo siebie.

Vizen

SERCE OTWARTE NA PRZYJĘCIE SŁOWA

Op. cit. Jan Paweł II

Watykan 1985

<<Nie samym chlebem żyje człowiek, lecz każdym słowem, które pochodzi z ust Bożych>> (Mt 4, 4).

To uroczyste stwierdzenie, wypowiedziane przez Chrystusa, kiedy kuszony był przez diabła, przenosi nas w sceneryę bezkresnej pustyni, na którą wyprowadził Go Duch, ażeby w modlitwie i poście przygotował się do czekającej Go misji.

<<Nie samym chlebem żyje człowiek...>>. Stwierdzenie to liturgia powtarza co roku na początku Wielkiego Postu, okresu w którym jesteśmy wezwani do odkrywania na nowo podstawowych wartości nadających sens naszemu ziemskiemu życiu: nie są to wartości natury materialnej (<<chleb>>, o którym mowa w kuszeniu), lecz należą one do sfery ducha, w której tym, co się liczy, jest <<słowo, pochodzące z ust Bożych>>.

Ażeby to <<słowo>> zrozumieć i docenić jego bogactwo, trzeba przygotować własne serce na jego radosne przyjęcie. Nie jest to możliwe bez modlitwy i pokuty. Modlitwa i pokuta: dwa pojęcia mogące dziś wydawać się niemożliwe.

A jednak doświadczenie niezmiennie potwierdza prawdziwość twierdzenia, że człowiek, mimo postępu technicznego, który pozwala mu panować nad naturą, nie potrafi panować nad samym sobą. Ulega własnym instynktom i alienującym wpływom środowiska. Prowadzi to do sytuacji paradoksalnej: człowiek, mając do czynienia z coraz większymi i coraz bardziej skomplikowanymi maszynami, stwierdza, że pod względem moralnym staje się coraz mniejszy i coraz bardziej podły, zdany na nieznanne siły własnej podświadomości lub nie mniej zdradliwe i silne oddziaływanie psychologii tłumu.

Aby odnaleźć na nowo swoją wolność, człowiek potrzebuje przede wszystkim pomocy z Wysoka, pomocy, która przywróciłaby ład jego świata wewnętrznego, wstrząśniętemu grzechem: tę pomoc znajdzie w modlitwie. Ponadto człowiek musi mieć silną i zdecydowaną wolę, zdolną do przeciwstawienia się zdradliwym podszeptom zła i do odważnego podjęcia drogi dobra: to zaś wymaga ćwiczenia się w umiejętności rezygnacji i poświęcenia, czyli odwagi praktykowania pokuty w celu osiągnięcia owej samokontroli, która pozwala panować z łatwością nad samym sobą zgodnie z najgłębszą prawdą własnej istoty.

Wielki Post jest w roku liturgicznym okresem szczególnie poświęconym temu podstawowemu obowiązkowi chrześcijanina. Mówiąc o tym w Adhortacji apostołskiej *Reconciliatio et paenitentia*, podkreśliłem, że choć określenie <<pokuta>> oznacza przede wszystkim przemianę serca, to jednak ta przemiana pociąga za sobą również przemianę życia, tak, że w <<czynieniu pokuty>> winno się zawierać staranie o <<godne owoce pokuty>>. Powiedziałem tam, że: <<Czynienie pokuty jest czymś autentycznym i skutecznym jedynie wówczas, gdy wyraża się w aktach i czynach pokutnych>> (n. 4).

dokończenie na str. 6

LOGOGRYF FAMILIJNY

Oznaczone litery, czytane kolejno, utworzą rozwiązanie.

1. Cecha osoby kanonizowanej.
2. W Wielką Sobotę - z kościoła na wielkanocny stół.
3. O Żydzie, który przyjął Chrztost Święty.
4. Imię świętego, założyciela zakonu Kamedułów - 15 czerwca (forma żeńska).
5. Spalane w kadzielnicy.
6. Duchowny w purpurowej szacie liturgicznej.
7. Tytuł grzecznościowy w odniesieniu do księdza proboszcza - dawniej.
8. O zakonniku ze święceniami kapłańskimi - poufale.
9. Przedstawiciel Stolicy Apostolskiej w dawnym państwie.
10. „Młody Pan” po zejściu ze stopni ołtarza.
11. Miejsce ukrzyżowania Jezusa, Golgota - inaczej.
12. Najprzedniejszy dobry uczynek, poza modlitwą i postem.
13. Modlitwa odmawiana najczęściej w październiku.
14. Imię świętego papieża kojarzone z wiatrem - 20 grudnia (dla kobiety).

/BILIER/

Rozwiązania, z podaniem nazwiska i adresu, prosimy składać do skrzynki umieszczonej przy wejściu do Kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej. Spośród prawidłowych rozwiązań rozlosujemy nagrody. Rozwiązaniem krzyżówki z poprzedniego numeru „Wspólnoty” jest hasło: „WŚRÓD NOCNEJ CISZY, GŁOS SIĘ ROZCHODZI (kolęda)”. Nagrody za prawidłowe rozwiązanie otrzymują: Alicja Wawrzyniak, Grzegorz Pólkowski i Jacek Jaszczyk. Gratulujemy. Nagrody książkowe prześlemy pocztą na adres domowy.

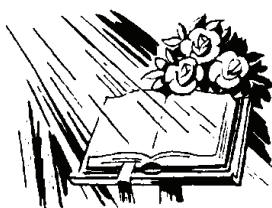
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									

SERCE OTWARTE NA PRZYJĘCIE SŁOWA

dokończenie ze str. 5

Korzystajmy więc z ochotą, najmilsi bracia i siostry, z tej łaski, *kairós* Boga, którą jest Wielki Post. Niech przewodnikiem na tej drodze wzrostu i dojrzenia stanie się wspomniana wyżej Adhortacja apostołska, która będzie nam towarzyszyć podczas niedzielnych refleksji poprzedzających modlitwę <<Anioł Pański>>, poświęconych wartości i znaczeniu praktyki pokutnej. Niechaj Maryja Panna, niedościgły wzór doskonałej harmonii z własną prawdą stworzenia oraz transcendentną i miłosierną tajemnicą Boga, towarzyszy nam swym macierzyńskim wstawiennictwem.

Vizen

Kącik biblijny

Kącik biblijny jest zaproszeniem do lektury Pisma Św. oraz próbą odpowiedzi na pytania, które stanowią rodzaj konkursu dla naszych czytelników. Odpowiedzi można składać listownie: do przy-parafialnej skrzyneczki lub na adres e-mail: markebach@yahoo.pl.

Pytania dotyczące Starego Testamentu (cz. VI/Ks. Rodzaju)

1. Jak miała na imię żona Izaaka i skąd pochodziła?
2. Kim była Ketura dla Abrahama?
3. Ile miał lat Abraham w chwili swojej śmierci?
4. Jak mieli na imię synowie Izaaka?
5. Z jakiego powodu Ezaw sprzedał swoje pierworodztwo?
6. Czym zajmował się na co dzień Ezaw?
7. W jaki sposób Jakub wyłudził błogosławieństwo od swojego ojca i jakie to miało konsekwencje?
8. Gdzie uciekł Jakub?
9. Jak na imię miały żony Jakuba?
10. Wymienić wszystkie dzieci Jakuba i ich matki.

Spośród osób, które udzielią poprawnych odpowiedzi, zostanie przyznana tylko jedna nagroda (za to cenniejsza). W następnym numerze zostaną również podane poprawne odpowiedzi. **Prosimy o większe zaangażowanie**, gdyż od dłuższego czasu ta nagroda przypada tylko jednej – ewentualnie – dwójce osób – tym samym, co miesiąc. Mogą to być nawet błędne odpowiedzi, ale pragniemy jako redakcja większego zaangażowania w ten quiz. (Jeśli pytania są zbyt trudne, proszę znać p. Dance albo mi – autorowi pytań -SB).

Poprawne odpowiedzi do pytań zawartych w numerze

bożonarodzeniowym: 1. Damasceńczyk Eliezer (por. Rdz 15,2) 2. Abram – „Ojciec jest wielki/potężny”; Abraham – „Ojciec wielu” lub „Ojciec płodności” 3. Egipcjanka Hagar i była niewolnicą Sary (por. np. Rdz 16,1) 4. Znak obrzezania wyrażał przymierze z Bogiem (por. Rdz 17,10-14) 5. Dziesięciu (por. Rdz 18,32) 6. Rodzina Lota najpierw zamieszkała w Soar (por. Rdz 19,20-22), a następnie w górach (por. Rdz 19,30) 7. Córki Lota dopuściły się czynu kazirodczego (por. Rdz 19,30-38) 8. Król Gerary nazywał się Abimelek (por. np. Rdz 20,2.4.8) 9. 100 lat (por. Rdz 21,5) 10. Próba wiary – ofiara Izaaka (por. Rdz 22).

Nagrodę za prawidłowe rozwiązanie otrzymuje: Hanna Popiołek. Gratulujemy. Nagrodę prześlemy pocztą na adres domowy.

INFORMACJE PARAFIALNE

MSZE ŚW. W NASZEJ PARAFII

Dni powszednie

7⁰⁰, 7⁴⁵, 18⁰⁰

Niedziele i Święta

7⁰⁰, 9⁰⁰, 10³⁰ (z udziałem dzieci i ich rodziców, z kazaniem specjalnie przygotowanym dla najmłodszych), 12⁰⁰, 15⁰⁰ (poza lipcem i sierpniem), 17⁰⁰, 18³⁰
Od 1.01.2024 r. po południu TYLKO o godz. 18.00

Chrzest św.

druga i czwarta niedziela miesiąca podczas Mszy Św. godz. 12⁰⁰

Adoracja Najświętszego Sakramentu

każdy czwartek 16⁰⁰ - 18⁰⁰

Nowenna do MB Nieustającej Pomocy

środa po wieczornej Mszy Św.

BIURO PARAFIALNE (tel. 52 373-25-58)

czynne: środa i czwartek 15³⁰ - 17⁰⁰piątek 10³⁰ - 12⁰⁰

Telefon do parafii - do administratora ks. Dariusza 573 242 022

STAŁE ZAJĘCIA CHÓRU PARAFIALNEGO środa 19⁰⁰

AKCJA KATOLICKA

drugi wtorek miesiąca po wieczornej Mszy Św. około godz. 18³⁰

SPOTKANIA BIBLIJNE

trzeci wtorek miesiąca po wieczornej Mszy Św. w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej

DROGA NEOKATECHUMENALNA

Eucharystia: sobota godz. 19⁰⁰

GRUPA ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW

mitingi - niedziela godz. 16⁰⁰

PARAFIALNY ZESPÓŁ CARITAS

dyżury: środa 9⁰⁰ - 11⁰⁰

GRUPA MODLITWY ŚW. O. PIO

drugi czwartek miesiąca po wieczornej Mszy Św. każdego 23 dnia m-ca godz. 18⁰⁰ Msza Św. z modlitwą i z ucałowaniem relikwii

LITURGICZNA SŁUŻBA OLTARZA

według ustaleń z opiekunem

ŻYWE RÓŻANIEC

pierwsza niedziela miesiąca godz. 17⁰⁰

STOWARZYSZENIE WSPIERANIA POWOŁAŃ DIECEZJI BYDGOSKIEJ

pierwszy czwartek miesiąca po wieczornej Mszy Św.

WDOWY I WDOWCY

Msza Św. za zmarłych współmałżonków w drugi piątek miesiąca godz. 18⁰⁰

APOSTOLAT CUDOWNEGO MEDALIKA

w ostatni czwartek miesiąca po wieczornej Mszy Św.

Spotkania pielgrzymów PIESZEJ PIELGRZYMKI DIECEZJI BYDGOSKIEJ

każdy 21 dzień miesiąca godz. 20⁰⁰

NABOŻEŃSTWO WYNAGRADZAJĄCE NIEPOKANEMU SERCU MARYI

w pierwszą sobotę miesiąca po Mszy Św. o godz. 7⁴⁵

MŁODZIEŻ PRZYGOTOWUJĄCA SIĘ DO BIERZMOWANIA

kl. 8 SP i kl. 1 SŚ - zgodnie z informacjami w ogłoszeniach

SAKRAMENT POKUTY

codziennie 30 minut przed każdą Mszą Św.
w I piątki miesiąca od godz. 16³⁰

Msze św. w naszej parafii od poniedziałku do piątku oraz w sobotę rano odprawiane są w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej.

NABOŻEŃSTWA WIELKOPOSTNE

Porządek nabożeństw w okresie Wielkiego Postu:

- Gorzkie Żale niedziela godz. 17⁰⁰

- Droga Krzyżowa

dla młodzieży i dorosłych piątek godz. 18³⁰dla dzieci piątek godz. 17⁰⁰Środa Popielcowa – Msze św. godz. 7⁰⁰, 9⁰⁰, 16³⁰, 18⁰⁰Sakrament Namaszczenia Chorych będzie udzielany w sobotę (17 II) podczas Mszy św. o godz. 10⁰⁰

Rekolekcje parafialne rozpoczną się w Środę Popielcową i będą trwały do I Niedzieli Wielkiego Postu włącznie.

W czasie rekolekcji nauki będą głoszone: w Środę Popielcową i niedzielę podczas każdej Mszy św., a od czwartku do soboty podczas Mszy św.: o godz. 10⁰⁰ i 18⁰⁰.

Rekolekcje będzie prowadził ks. Roman Sosnowski.

Pan Bóg powołał do siebie:

do 03.02.2024

1. Irena Buzalska 1941	12. Marek Niewęglowski 1960
2. Władysława Dudek 2023	13. Regina Jamrózek 1937
3. Helena Szymańska 1932	14. Weronika Zellek 1927
4. Aleksandra Kubacka 1940	15. Regina Oborska 1949
5. Halina Wróbel 1938	16. Ewa Szmelter 1952
6. Jerzy Bąkowski 1954	17. Daniela Kozerska 1941
7. Mieczysław Głanert 1932	18. Alicja Korcz 1944
8. Edward Górski 1949	19. Janina Koźlak 1944
9. Danuta Kruk 1949	20. Henryka Imbierowicz 1939
10. Maria Szmelter 1947	21. Jarosław Tulula 1957
11. Irena Izdebska 1936	22. Maria Chałupa 1931
	23. Adela Majcherek 1938

Wieczny odpoczynek racz im dać Panie!

Sakrament Małżeństwa otrzymali:

1. Tomasz Mardyk i Wiktoria Rembowska
- Szczęść Boże na nowej drodze życia!**

Sakrament Chrztu św. otrzymali:

1. Max Andrzej Pająkowski
2. Piotr Henryk Paszkiewicz
3. Aleksander Artur Szreder
4. Franciszek Szmelter
5. Anastazja Iga Więczkowska

Szczęść Boże na trud wychowania!

WSPÓLNOTA

pismo parafii pw.

CHRYSTUSA KRÓLA

w Bydgoszczy

WYDAWCA: PARAFIA PW. CHRYSTUSA KRÓLA

Redakcja: ks. Sławomir Bromberek

Danuta Romańska

Kontakt pod adresem:

dankar@logonet.com.pl

Strona internetowa parafii:

www.chrystuskrol.org